

แนวทางการขับเคลื่อนภาคการเกษตรด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG Model
ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

เมษายน 2564

สารบัญ

แนวทางการขับเคลื่อนภาคการเกษตรด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (BCG Model)	หน้า
1. ความเป็นมา	1
2. กรอบแนวคิด	1
3. ความหมาย	1
4. กลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศด้วย BCG Model	2
5. การดำเนินงานระดับประเทศ (วาระแห่งชาติ)	3
6. การดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	5
7. การดำเนินงานของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	6

แนวทางการขับเคลื่อนภาคการเกษตรด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (BCG Model)

1. ความเป็นมา

การนำพาประเทศไทยให้สามารถก้าวข้ามกับดักประเทศรายได้ปานกลาง และลดความเหลื่อมล้ำทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมด้วยการใช้โมเดลเศรษฐกิจใหม่ที่เรียกว่า Bio-Circular-Green Economy หรือ BCG Model ซึ่งเป็นการพัฒนาที่เน้นด้านเศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ไปพร้อมกัน เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและมีความยั่งยืน โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 19 มกราคม 2564 เห็นชอบให้การขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy : BCG Model) : โมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นวาระแห่งชาติ ตั้งแต่ปี 2564 เป็นต้นไป และให้คณะกรรมการบริหารการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy : BCG Model) ส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐพิจารณา กำหนดและดำเนินแผนงาน/โครงการต่าง ๆ ตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้ถูกต้อง เหมาะสมและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564 – 2569 เพื่อให้การปฏิบัติเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมโดยเร็ว

2. กรอบแนวคิด

โมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นโมเดลเศรษฐกิจใหม่ในการขับเคลื่อนการเติบโตของเศรษฐกิจและการพัฒนาสังคมของประเทศ โดยน้อมนำหลักการ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” (Sufficiency Economy Philosophy: SEP) เป็นหลักในการพัฒนาสู่ “เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน” (Sustainable Development Goals: SDGs) เพื่อขับเคลื่อนประเทศไทยอย่างเป็นรูปธรรม โดยการผนึกพลัง ภาครัฐ-เอกชน/ชุมชน/สังคม-มหาวิทยาลัย/สถาบันวิจัย-เครือข่ายต่างประเทศ ในลักษณะจตุภาคี (Quadruple Helix) เพื่อ “เปลี่ยนข้อได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ (Comparative Advantage) ที่ไทยมีความหลากหลายทางชีวภาพและความหลากหลายทางวัฒนธรรมให้เป็นความสามารถในการแข่งขันด้วยวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม (Science Technology & Innovation) เพื่อให้เกิดเศรษฐกิจ BCG ที่เติบโตและแข่งขันได้ในระดับโลก พร้อมกับการกระจายรายได้สู่ชุมชน ลดความเหลื่อมล้ำ ชุมชนเข้มแข็ง มีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน”

3. ความหมาย¹

3.1 เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) หรือเศรษฐกิจฐานชีวภาพ (Biobased Economy) คือ ระบบเศรษฐกิจที่นำความรู้และนวัตกรรม โดยเฉพาะทางด้านชีววิทยาหรือวิทยาศาสตร์ชีวภาพอื่น ๆ มาช่วยพัฒนาการผลิตสินค้าและบริการที่ใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรชีวภาพ เช่น การเกษตร อาหาร สุขภาพ การแพทย์ และพลังงาน ให้มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน

¹ ที่มา: วารสารอิเล็กทรอนิกส์ SCIENCE & TECHNOLOGY BOOK SERIES ของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ และสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

3.2 เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) คือ ระบบเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นการนำทรัพยากรกลับมาใช้ประโยชน์อย่างสูงสุด เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการขาดแคลน และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการนำทรัพยากรกลับมาใช้ประโยชน์ ตลอดจนกระบวนการที่ทำให้ลดขยะหรือของเสียเหลือศูนย์ (Zero Waste)

3.3 เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) คือ ระบบเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม ใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมและคุ้มค่า กระจายความมั่งคั่งอย่างทั่วถึง และลดก๊าซเรือนกระจก ยกระดับคุณภาพความเป็นอยู่ และลดความเสี่ยงทางด้านสิ่งแวดล้อม

4. กลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศด้วย BCG Model

4.1 กลไกเชิงนโยบาย

คณะกรรมการบริหารการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ - เศรษฐกิจหมุนเวียน - เศรษฐกิจสีเขียว (Bio - Circular - Green Economy : BCG Model) โดยมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดแนวทางและยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนตามนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy : BCG Model)

4.2 กลไกขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

1) คณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ และปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนงานการขับเคลื่อนตามนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy : BCG Model) กำหนดกลไกส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG การลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนากำลังคน การพัฒนาระบบนิเวศ การปรับแก้หรือพัฒนากฎหมายและมาตรการให้เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG รวมถึงกำหนดระบบการติดตามประเมินผล และส่งเสริมสร้างการรับรู้ที่เกี่ยวข้องกับ BCG ในทุกระดับ

2) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model สาขาเกษตร โดยมี นายยุคล ลิ้มแหลมทอง เป็นประธานอนุกรรมการ นายธีรยุทธ ตูจันดา เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือผู้แทน และเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร หรือผู้แทน เป็นอนุกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ในการเสนอความเห็นด้านการพัฒนาสาขาเกษตรต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model ติดตามผลการดำเนินงาน ศึกษา วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค รวมถึงโอกาสเพื่อนำไปพัฒนาเป็นนโยบาย ยุทธศาสตร์ กลไก และแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อการเร่งรัดให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต รวมถึงดำเนินการให้เกิดความเชื่อมโยงและเชื่อมประสานระหว่างหน่วยงานในจตุภาคีเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม

3) คณะทำงานพิจารณากำหนดแนวทางการปฏิบัติเพื่อขับเคลื่อนบันทึกข้อตกลงความร่วมมือโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model) สร้างความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ด้านการเกษตร โดยมีรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(นายสำราญ สารบรรณ) เป็นประธานคณะทำงาน ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายพีรพันธ์ คอทอง) เป็นคณะทำงานและเลขานุการ และเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นคณะทำงาน มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดกลไก กระบวนการสำคัญ และกำหนดกรอบแผนงานโครงการสำคัญเพื่อขับเคลื่อน ขอบเขตงานตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจ หมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว (BCG โมเดล) สร้างความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ด้านการเกษตร

(เอกสารแนบ 1)

5. การดำเนินงานระดับประเทศ (วาระแห่งชาติ)

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้จัดทำยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทย ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564 – 2569 โดยมุ่งไปที่การสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจจากฐาน ทรัพยากรที่มีความหลากหลายด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม ร่วมกับความหลากหลายทาง วัฒนธรรม อัตลักษณ์ และความคิดสร้างสรรค์ในการเพิ่มการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ใน 4 สาขายุทธศาสตร์ คือ เกษตรและอาหาร สุขภาพและการแพทย์ พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ และ การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ในปี 2561 จาก 3.4 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 21 ของ GDP เพิ่มขึ้นเป็น 4.4 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 24 ของ GDP ในอีก 6 ปีข้างหน้า และการรักษาฐานทรัพยากร และความหลากหลายทางชีวภาพให้สมดุลระหว่างการมีอยู่และใช้ไปเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564 - 2569 มีสาระสำคัญ ดังนี้

5.1 วิสัยทัศน์ คือ “เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและ พื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพและสิ่งแวดล้อมให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม”

5.2 ยุทธศาสตร์และแผนงานขับเคลื่อน

1) ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการจัด สมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ โดยการปรับจาก “Nature as Resource” จาก “Nature as Source” ธรรมชาติไม่ใช่เพียงทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิตที่ใช้แล้วหมดไป แต่ธรรมชาติจะเป็นแหล่งกำเนิดของ ชีวิตและทุกสรรพสิ่งบนโลก เป็นพื้นฐานของความอยู่ดีกินดีของมนุษย์รวมถึงการนำกลับมาใช้ซ้ำตามหลักการ หมุนเวียน ประกอบด้วย 3 แผนงาน ได้แก่ (1) อนุรักษ์ พื้นฟู และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ และวัฒนธรรม (2) สร้างความสามารถในการบริหารทรัพยากร และ (3) พัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากร

2) ยุทธศาสตร์ที่ 2: การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ใช้ศักยภาพของพื้นที่โดยการระเบิดจากภายใน เน้นการตอบสนอง ความต้องการในแต่ละพื้นที่เป็นอันดับแรก ใช้ประโยชน์จากความเข้มแข็งของ “ความหลากหลายทางชีวภาพ” และ “ความหลากหลายทางวัฒนธรรม” มาต่อยอดและยกระดับมูลค่าในห่วงโซการผลิตสินค้าและบริการให้มี มูลค่าสูงขึ้น ประกอบด้วย 3 แผนงาน ได้แก่ (1) เพิ่มความมั่นคงด้านอาหาร สุขภาพ และพลังงาน (2) พัฒนาเชิง พื้นที่ และ (3) เพิ่มโอกาสเข้าถึงและถ่ายทอดองค์ความรู้แก่ชุมชน

3) ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน นำความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมมายกระดับประสิทธิภาพการผลิต ลดความสูญเสียในกระบวนการผลิตให้เป็นศูนย์ การหมุนเวียนทรัพยากรกลับมาใช้ หรือการนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน ยกระดับมาตรฐานและให้ความสำคัญกับระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เป็นลักษณะเศรษฐกิจแบบ “ทำน้อยได้มาก” แทน ประกอบด้วย 5 แผนงาน ได้แก่ (1) พัฒนาสาขายุทธศาสตร์ (2) เตรียมกำลังคนผู้เชี่ยวชาญและผู้ประกอบการ (3) สร้างและพัฒนาตลาด (4) พัฒนา ปรับแก้กฎหมาย กฎระเบียบ และ (5) จัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก

4) ยุทธศาสตร์ที่ 4 เสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก เน้นการสร้างภูมิคุ้มกัน และสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างเท่าทันเพื่อบรรเทาผลกระทบ ด้วยการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปเพิ่มศักยภาพของชุมชน ผู้ประกอบการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต/บริการ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด สร้างการเติบโตอย่างมีคุณภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อนำไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ ประกอบด้วย 3 แผนงาน ได้แก่ (1) พัฒนาเทคโนโลยีและองค์ความรู้ขั้นแนวหน้า (2) ยกระดับความสามารถของกำลังคน และ (3) ยกระดับเครือข่ายพันธมิตรต่างประเทศ

5.3 เป้าหมายและตัวชี้วัด

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
1. เพิ่มอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ ยกระดับรายได้ประชากร (ยุทธศาสตร์ที่ 3 และ 4)	1.1 มูลค่า GDP ของเศรษฐกิจ BCG เพิ่มขึ้น 1 ล้านล้านบาท หรืออยู่ที่ 4.4 ล้านล้านบาท ในอีก 6 ปีข้างหน้า จากปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ 3.4 ล้านล้านบาท 1.2 สัดส่วนผลิตภัณฑ์และบริการมูลค่าสูงเพิ่มขึ้น 1.3 คริวเรือมีรายได้เพิ่มขึ้น จ้างงานเพิ่มขึ้น 3.5 ล้านคน 1.4 ความเหลื่อมล้ำทางรายได้ของผู้ที่อยู่ในเศรษฐกิจฐานรากลดลงมากกว่า 10 ล้านคน
2. สร้างความมั่นคงทางอาหาร สุขภาพ และพลังงานในทุกระดับเพื่อการยกระดับคุณภาพชีวิต (ยุทธศาสตร์ที่ 2 และ 4)	2.1 จำนวนผู้มีปัญหาขาดแคลนอาหารและทุพโภชนาการต่ำกว่าร้อยละ 5 (ปี พ.ศ. 2559 ผู้ประสบปัญหานี้อยู่ที่ 9.5) 2.2 จำนวนผู้เข้าถึงยาและเวชภัณฑ์ได้แม้ในภาวะวิกฤต และเข้าถึงยาและเวชภัณฑ์ราคาแพงได้เพิ่มขึ้น 2.3 เพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนเป็นร้อยละ 20 (จากร้อยละ 16.5 ในปี พ.ศ. 2562) 2.4 สร้างสังคมฐานความรู้ และสร้างภูมิคุ้มกันให้คนไทยพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงอย่างเท่าทัน 2.5 ลดความเสี่ยงจากโรคติดเชื้อมนุษย์ สัตว์ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด
3. สร้างความยั่งยืนของ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ยุทธศาสตร์ที่ 1)	3.1 ลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติลง 2 ใน 3 จากปัจจุบัน 3.2 ลดผลกระทบมลพิษสิ่งแวดล้อม เช่น PM 2.5 ชยะ น้ำเสีย และโลกร้อน 3.3 สนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มีระบบบริหารจัดการท่องเที่ยว และ คอนแทค ดิด Top 3 ของเอเชียแปซิฟิก 3.4 ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการฟื้นฟู ลดการสูญเสียพืชและสัตว์หายาก

6. การดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

6.1 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG โมเดล) กับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการเงิน และหน่วยงานภาคเอกชน เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals, SDGs) โดยมีขอบเขตความร่วมมือของภาครัฐ ดังนี้ (1) สนับสนุนนโยบายและการสร้างระบบนิเวศในการส่งเสริมการลงทุน การผลิต และการบริโภคผลิตภัณฑ์ BCG (2) การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และโครงสร้างพื้นฐานระบบคุณภาพ (3) การวิจัยพัฒนาและนวัตกรรม และถ่ายทอดเทคโนโลยี และ (4) การพัฒนากำลังคน BCG ครอบคลุมเกษตรกร ผู้ประกอบการขนาดกลาง ขนาดย่อม และสตาร์ทอัพ

6.2 ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบหมายรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานต่างๆ เพื่อบูรณาการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคเกษตรด้วย BCG Model (เอกสารแนบ 2) ดังนี้

1) มอบหมาย นายสำราญ สารบรรณ์ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทำหน้าที่กำกับ ติดตาม บริหารความเสี่ยง สอบทานประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบูรณาการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model

2) มอบหมายสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นหน่วยงานหลักเพื่อศึกษาระบบเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว และเสนอแนะชุดข้อมูล/องค์ความรู้ เพื่อประกอบการพิจารณาการตัดสินใจเชิงนโยบายในการกำหนดแนวทางปฏิบัติ ปรับปรุงแผนปฏิบัติการระดับกระทรวง พิจารณากลับกรองแผนงาน/โครงการ และคำขอตั้งงบประมาณ เพื่อเตรียมภาคเกษตรให้มีความพร้อมและสร้างโอกาสจาก BCG Economy ได้ทันการณ์ รวมทั้งประสานการปฏิบัติ ช่วยกำกับ ติดตาม และสอบทานประสิทธิภาพการบูรณาการการขับเคลื่อนการพัฒนาฯ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3) มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นหน่วยงานหลักในการประสานและขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการ (Quick Win) ตามภารกิจ รวมทั้งศึกษาวิเคราะห์และจัดทำรายละเอียดคำขอตั้งงบประมาณ (Full Proposal) ดังนี้

(1) โครงการยกระดับความสามารถของอาสาสมัครเกษตรกร (อกษ.) เพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนไปสู่ระบบเกษตรสมัยใหม่ (กรมส่งเสริมการเกษตร)

(2) โครงการยกระดับรายได้และความเป็นอยู่ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวเหนียวด้วยเกษตรสมัยใหม่บนเส้นทางสายวัฒนธรรมลุ่มน้ำโขง (BCG-Naga Belt Road) (กรมการข้าว)

(3) โครงการนำร่องเพื่อยกระดับอุตสาหกรรมอาหาร (สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ)

(4) โครงการจัดการขยะพลาสติกครบวงจร แยก รวบรวม จัดเก็บ หมุนเวียน ใช้ประโยชน์ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และกรมวิชาการเกษตร)

(5) โครงการขยะอาหารเหลือศูนย์ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และกรมวิชาการเกษตร)

7. การดำเนินงานของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

7.1 ความเชื่อมโยง BCG Model กับแผน 3 ระดับ

การพัฒนา BCG Model สาขาเกษตร มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (เอกสารแนบ 3) ดังนี้

แผนระดับที่ 1 ยุทธศาสตร์ชาติ: จำนวน 3 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม และยุทธศาสตร์ชาติที่ 5 ด้านการสร้างความเติบโตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

แผนระดับที่ 2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ: จำนวน 4 แผนแม่บท ได้แก่ แผนแม่บทฯ (03) ประเด็นการเกษตร แผนแม่บทฯ (15) ประเด็นพลังทางสังคม แผนแม่บทฯ (16) ประเด็นเศรษฐกิจฐานราก และแผนแม่บทฯ (18) ประเด็นการเติบโตอย่างยั่งยืน

แผนระดับที่ 3

1) ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564 – 2569: จำนวน 3 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากร และความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง ด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ และยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

2) แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565): จำนวน 4 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร กลยุทธ์ที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมูลค่าสินค้าเกษตร กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตร และกลยุทธ์ที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

7.2 แนวทางการขับเคลื่อนภาคการเกษตรด้วย BCG Model ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การขับเคลื่อนภาคการเกษตรด้วย BCG Model มีเป้าหมายเพื่อ “ปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรของประเทศไทยสู่ 3 สูง คือ ประสิทธิภาพสูง ด้วยการใช้นวัตกรรมและนวัตกรรมผสมผสานภูมิปัญญา มุ่งยกระดับผลผลิตเกษตรสู่มาตรฐานสูงครอบคลุมทั้งด้านคุณภาพ โภชนาการ ความปลอดภัย และระบบการผลิตที่ยั่งยืน เพื่อเป้าหมายให้การทำการเกษตรเป็นอาชีพที่สร้างรายได้สูงด้วยการผลิตสินค้าเกษตรที่เน้นความเป็นพรีเมียม มีความหลากหลาย และกำหนดราคาขายได้ตามคุณภาพของผลผลิตเกษตร” ทั้งนี้ การพัฒนาภาคการเกษตร และการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้กับภาคการเกษตร ภายใต้แนวคิด BCG Model จำเป็นต้องเชื่อมโยงกับ

อุตสาหกรรมเป้าหมาย (S-curve) 4 อุตสาหกรรมสำคัญของประเทศ ได้แก่ (1) เกษตรและอาหาร (2) สุขภาพและการแพทย์ (3) พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ และ (4) การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เป็นการเชื่อมโยงกับการยกระดับเศรษฐกิจฐานราก โดยบูรณาการห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ของการพัฒนาตั้งแต่ต้นทาง - กลางทาง - ปลายทาง โดยใช้ฐานความหลากหลายทางชีวภาพและความหลากหลายทางวัฒนธรรม เชื่อมโยงภาคเกษตรกับภาคอุตสาหกรรมเข้าด้วยกัน ซึ่งมีเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร ดังนี้

- 1) GDP ภาคเกษตรเติบโตอย่างสมดุลและมีเสถียรภาพ
- 2) รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้น
- 3) อนุรักษ์ พื้นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน

ทั้งนี้ การดำเนินงานภายใต้แนวคิด BCG Model ในบริบทของภาคเกษตร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรดังกล่าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรมีการเตรียมความพร้อมและแนวทางในการพัฒนาด้านต่างๆ ดังนี้

แนวทางที่ 1 อนุรักษ์และใช้ทรัพยากรทางการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

- ยกระดับการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจควบคู่กับสิ่งแวดล้อม รวมถึงมุ่งเน้นการสร้างเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตด้วยเทคโนโลยีชีวภาพ เพื่อให้เกิดการผลิต การค้าที่รักษาสิ่งแวดล้อม การทำการเกษตรแบบยั่งยืน และการเกษตรสีเขียวให้สอดคล้องกับแผนระดับชาติ

- การสร้างระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนที่เน้นการใช้ประโยชน์และแปลงของเสียภาคการเกษตรให้เป็นแหล่งรายได้ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับการใช้ทรัพยากรการเกษตรของประเทศให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นการแก้ปัญหาขยะที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

- รมรณรงค์ สร้างการรับรู้ การตระหนักถึง และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในนโยบายและแนวปฏิบัติด้านการบริโภคและการผลิตอย่างยั่งยืนอันเป็นการพัฒนาที่นำไปสู่ความมั่นคงด้านอาหาร

- การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน ที่สะท้อนเรื่องการจัดการสารเคมีและของเสียทุกชนิดตลอดวงจรชีวิตของสิ่งเหล่านั้นด้วยวิธีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่ตกลงกัน และลดการปลดปล่อยสิ่งเหล่านั้นออกสู่อากาศ น้ำ และดิน อย่างมีนัยสำคัญ ตระหนักในความสำคัญที่ต้องส่งเสริมนโยบายการทำการเกษตรกรรมแบบยั่งยืน การพัฒนาเกษตรอัจฉริยะที่ตอบสนองการพัฒนาที่ยั่งยืน

แนวทางที่ 2 ส่งเสริมเกษตรสมัยใหม่ และการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

- นำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมมายกระดับการเกษตรดั้งเดิมสู่เกษตรสมัยใหม่ เพื่อลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดการสูญเสีย และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงการสร้างชุมชนต้นแบบเกษตรอัจฉริยะที่ตอบสนองต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

- ส่งเสริมการผลิตที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัยเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคทั้งตลาดในประเทศและตลาดต่างประเทศ รวมทั้งสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ ส่งเสริมการผลิตสินค้าที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มจากลักษณะเด่นเฉพาะตัว อัตลักษณ์ หรือมีเรื่องราว (story) เฉพาะท้องถิ่น

- บูรณาการความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน ผู้ประกอบการ และสถาบันการศึกษา ในการนำผลผลิตทางการเกษตรมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าเพิ่มสูง เช่น

สารให้ความหวาน สารออกฤทธิ์ทางชีวภาพ พลาสติกชีวภาพ อาหารเสริมสุขภาพ การผลิตยาชีววัตถุ วัคซีน ยาสมุนไพร จากพืชสมุนไพรที่สำคัญ การพัฒนางานวิจัย เช่น พัฒนาระบบปลูกพืชสมุนไพรเพื่อให้ได้สารออกฤทธิ์สูงสำหรับอุตสาหกรรมยา เวชสำอาง และอาหาร ซึ่งจะช่วยดูดซับผลผลิตทางการเกษตรส่วนเกินในตลาด บรรเทาปัญหาาราคาตกต่ำในพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของไทย เช่น อ้อย มันสำปะหลัง ยาง และปาล์ม

แนวทางที่ 3 พัฒนาเกษตรกรมืออาชีพและเสริมสร้างความเชี่ยวชาญของบุคลากรภาครัฐ

- เพิ่มขีดความสามารถให้แก่เกษตรกร (Smart Farmer) โดยสนับสนุนให้เกษตรกรนำเทคโนโลยี สมาร์ทฟาร์มมาปรับใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ได้ผลผลิตที่ปลอดภัย มีคุณภาพและปริมาณคงที่ตรงตามความต้องการของตลาด อันเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจท้องถิ่น การใช้เทคโนโลยีในกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การวางแผนการผลิตบนฐานข้อมูล (Big Data) ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด การเพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการทางการเกษตร โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงการสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ และผู้ประกอบการทางการเกษตรสมัยใหม่

- เพิ่มขีดความสามารถให้แก่บุคลากรภาครัฐ (Smart Officer) เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับ BCG Model ซึ่งสามารถไปถ่ายทอดและส่งเสริมเกษตรกรให้ดำเนินการได้อย่างถูกต้องและเกิดความยั่งยืนแก่ชุมชน

แนวทางที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก

- สนับสนุนการลงทุนเพื่อให้เกิดเศรษฐกิจสีเขียว เช่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการชลประทาน ระบบโลจิสติกส์ การฟื้นฟูทรัพยากรการเกษตร และการใช้ทรัพยากรการผลิตอย่างเหมาะสม

- การออกมาตรการและสร้างแรงจูงใจ เช่น มาตรการให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำแก่เกษตรกร หรือการช่วยเหลือด้านปัจจัยการผลิต อาทิ แจกพันธุ์พืชและปุ๋ย เพื่อสนับสนุนให้ปรับระบบ/รูปแบบการทำเกษตร เช่น เกษตรอินทรีย์ การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งมาตรการทางการอนุรักษ์ การควบคุม การป้องกัน และการส่งเสริมสนับสนุนการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนที่ควบคู่กับการอนุรักษ์

- พัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ โดยศึกษาแนวทางรองรับและเตรียมความพร้อม

- ส่งเสริมและพัฒนางานวิจัยด้านการเกษตร ด้วยการสนับสนุนการศึกษาวิจัย ความต้องการของผู้บริโภค เพื่อให้ทราบความต้องการของตลาดที่มีต่อสินค้าเกษตร เช่น ด้านการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ด้านผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ/มาตรฐาน และปลอดภัยต่อผู้บริโภค ด้านสินค้าเกษตรอินทรีย์

- ส่งเสริมการตลาดเชิงรุก โดยการประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจและความมั่นใจในการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากทรัพยากรชีวภาพ รวมถึงขยายตลาดทั้งในและต่างประเทศ ด้วยการพัฒนาและเชื่อมโยงตลาดภายในพื้นที่ เช่น โรงพยาบาล โรงเรียน และตลาดท่องเที่ยวชุมชน

7.3 การวิเคราะห์โซ่คุณค่า (Value chain) ของ BCG Model สาขาเกษตร

การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ของการพัฒนาตั้งแต่ต้นทาง - กลางทาง - ปลายทาง โดยใช้ฐานความหลากหลายทางชีวภาพและความหลากหลายทางวัฒนธรรมเชื่อมโยงภาคเกษตรกับภาคอุตสาหกรรมเข้าด้วยกัน เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนงาน/โครงการสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ (เอกสารแนบ 4) ประกอบด้วย

1) เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) บนแนวคิด “สร้างมูลค่า (Value Creation)” ประกอบด้วย เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต แปรรูปขั้นต้น/ขั้นกลาง สร้างทางเลือกใหม่ให้กับผลิตภัณฑ์ สร้างแบรนด์หรือตราสินค้า การแปรรูปขั้นสูง การสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ และการตลาดเชิงรุก

2) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) บนแนวคิด “ของเสีย/ขยะเป็นศูนย์ (Zero Waste)” ประกอบด้วย ใช้ประโยชน์เต็มประสิทธิภาพ แปรรูปวัสดุหรือของเหลือใช้ทางการเกษตรเป็นผลิตภัณฑ์/พลังงานชีวภาพ /พลังงานชีวมวล ฯลฯ /อุตสาหกรรมขั้นสูง และการตลาดเชิงรุก

3) เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) บนแนวคิด “สมดุลและยั่งยืน (Balance & Sustainability)” ประกอบด้วย กระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างความยั่งยืนบนฐานทรัพยากรชีวภาพ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและเชิงนิเวศในชุมชน/ท้องถิ่น อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร/เชิงนวัตกรรมแบบครบวงจร และการตลาดเชิงรุก

โดยมีปัจจัยสนับสนุนเศรษฐกิจในแต่ละด้าน ได้แก่ คน โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก ระบบโลจิสติกส์การเกษตร เทคโนโลยีและนวัตกรรม การวิจัยและพัฒนา คุณภาพและมาตรฐาน ข้อมูล Big Data แหล่งเงินทุน กฎหมาย ภาวะเป็ียบ ข้อบังคับ และสิทธิประโยชน์ทางภาษี

ภาพที่ 1 แสดง BCG Value Chain ภาคการเกษตร

7.4 กระบวนการขับเคลื่อน BCG Model ภาคการเกษตร

1) กำหนดชนิดของสินค้า (พืช ปศุสัตว์ และประมง) โดยพิจารณาจากสินค้าเกษตรที่มีการผลิตจำนวนมาก เช่น ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา ซึ่งสามารถนำมาต่อยอดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มได้ และตรงตามความต้องการของอุตสาหกรรมสำคัญของประเทศ ได้แก่ (1) เกษตรและอาหาร (2) สุขภาพและการแพทย์ (3)

พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ และ (4) การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ รวมถึงสินค้าเกษตรที่สามารถสร้างมูลค่าสูง (Premium) โดยการสร้างอัตลักษณ์หรือเรื่องราว

2) กำหนดโครงการนำร่องในพื้นที่เป้าหมาย โดยคัดเลือกพื้นที่ที่มีความพร้อมของอุตสาหกรรมรองรับวัตถุดิบสินค้าเกษตร และมีความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงความพร้อมของภาคีเครือข่ายในพื้นที่

3) แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานระดับจังหวัด โดยการมีส่วนร่วมของจตุภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เกษตรกร/สถาบันเกษตรกร หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน/ผู้ประกอบการ และสถาบันการศึกษา

4) วิเคราะห์ประเด็นและกิจกรรมภายใต้ BCG Value Chain ภาคการเกษตร โดยเริ่มจากการวิเคราะห์กิจกรรมที่ได้มีการดำเนินการอยู่แล้วในโซ่คุณค่าของสินค้าเกษตรเป้าหมาย และหาช่องว่าง (GAP) ของกิจกรรมที่ควรต้องดำเนินการเพื่อขับเคลื่อน BCG Model ภาคการเกษตร ตั้งแต่ต้นทาง - กลางทาง - ปลายทาง ซึ่งจะนำไปสู่เป้าหมาย คือ การสร้างมูลค่าเพิ่ม (Bio Economy) ลดขยะเป็นศูนย์ (Circular Economy) และสร้างความสมดุลและยั่งยืน (Green Economy)

5) จัดทำโครงการรายจังหวัด ปี 2565-2569 ภายหลังจากที่วิเคราะห์กิจกรรมและหน่วยงานรับผิดชอบได้แล้ว จะนำกิจกรรมทั้งหมดมาจัดทำเป็นโครงการสำคัญของจังหวัด เพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณในลักษณะบูรณาการ โดยแบ่งช่วงระยะเวลาการดำเนินงานตั้งแต่ปี 2565 – 2569

6) ติดตาม ประเมินผล และรายงานความก้าวหน้า ผลการดำเนินงานของโครงการรายจังหวัดจะนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model สาขาเกษตร คณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model และคณะกรรมการบริหารพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ - เศรษฐกิจหมุนเวียน - เศรษฐกิจสีเขียว ตามลำดับ

ภาพที่ 2 แสดงกระบวนการขับเคลื่อน BCG Model ภาคการเกษตร

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ ๓๒๕/๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว
(Bio-Circular-Green Economy : BCG Model) และ
คณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model

ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๙๐/๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy : BCG Model) และคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๒ นั้น

เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนา BCG Model เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงยกเลิกคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๙๐/๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy : BCG Model) และคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๒ และแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy : BCG Model) และคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model โดยมีองค์ประกอบหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. คณะกรรมการบริหารการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว
(Bio-Circular-Green Economy : BCG Model)

๑.๑ องค์ประกอบ

(๑) นายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
(๒) รองนายกรัฐมนตรีที่กำกับการบริหารราชการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	รองประธานกรรมการ
(๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	กรรมการ
(๔) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	กรรมการ
(๕) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
(๖) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	กรรมการ
(๗) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน	กรรมการ
(๘) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ

/(๙) รัฐมนตรี...

(๙) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
(๑๐) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม	กรรมการ
(๑๑) เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ	กรรมการ
(๑๒) เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน	กรรมการ
(๑๓) ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ	กรรมการ
(๑๔) นายอิสระ ว่องกุศลกิจ	กรรมการ
(๑๕) นายปิยะสกล สกลสัตยาทร	กรรมการ
(๑๖) นายยุคล ลิ้มแหลมทอง	กรรมการ
(๑๗) นายไพรัช ธัชยพงษ์	กรรมการ
(๑๘) นายเทวินทร์ วงศ์วานิช	กรรมการ
(๑๙) นายวิจารณ์ สิมาฉายา	กรรมการ
(๒๐) นายกลินท์ สารสิน	กรรมการ
(๒๑) นายธีรพงศ์ จันศิริ	กรรมการ
(๒๒) นายกฤษณ์ ฌ ลำเลียง	กรรมการ
(๒๓) ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีแห่งชาติ	กรรมการและเลขานุการ

๑.๒ หน้าที่และอำนาจ

- (๑) กำหนดแนวทางและยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนตามนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy : BCG Model)
- (๒) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน หรือมอบหมายบุคคลเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามความจำเป็นและเหมาะสม
- (๓) รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะรัฐมนตรีตามความเหมาะสม
- (๔) ดำเนินการอื่นตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๒. คณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model

๒.๑ องค์ประกอบ

- (๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
- (๒) ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรม
- (๓) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(๔) ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	กรรมการ
(๕) ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
(๖) ปลัดกระทรวงพลังงาน	กรรมการ
(๗) ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
(๘) ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
(๙) ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	กรรมการ
(๑๐) เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
(๑๑) เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
(๑๒) เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน	กรรมการ
(๑๓) ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ	กรรมการ
(๑๔) ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารนโยบาย ของนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
(๑๕) ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	กรรมการ
(๑๖) ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	กรรมการ
(๑๗) ผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ	กรรมการ
(๑๘) ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์	กรรมการ
(๑๙) นายอิสระ ว่องกุศลกิจ	กรรมการ
(๒๐) นายปิยะสกล สกลสัตยาทร	กรรมการ
(๒๑) นายยุคล ลิ้มแหลมทอง	กรรมการ
(๒๒) นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์	กรรมการ
(๒๓) นายไพรัช รัชชพงษ์	กรรมการ
(๒๔) นายเทวินทร์ วงศ์วานิช	กรรมการ
(๒๕) นายวิจารณ์ สิมาฉายา	กรรมการ
(๒๖) นายกลินท์ สารสิน	กรรมการ
(๒๗) นายธีรพงศ์ จันศิริ	กรรมการ
(๒๘) นายกฤษณ์ ณ ลำเลียง	กรรมการ
(๒๙) ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีแห่งชาติ	กรรมการและเลขานุการ

๒.๒ หน้าที่และอำนาจ

(๑) จัดทำแผนงานการขับเคลื่อนตามนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy : BCG Model)

(๒) กำหนดกลไกส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG การลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนากำลังคน การพัฒนาระบบนิเวศ การปรับแก้หรือพัฒนากฎหมาย และมาตรการให้เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG รวมทั้งกำหนดระบบการติดตามและการประเมินผลที่มีความต่อเนื่อง

(๓) กำกับ ดูแล และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๔) ส่งเสริมและเสริมสร้างการรับรู้ที่เกี่ยวข้องกับ BCG ในทุกระดับ

(๕) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน หรือมอบหมายบุคคล เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามความจำเป็นและเหมาะสม

(๖) กำกับทิศทางการดำเนินงานของหน่วยบริหารและจัดการทุนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG

(๗) รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการบริหารการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy)

(๘) ดำเนินการอื่นตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการบริหารการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy : BCG Model) มอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ ๑๕๖ / ๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานพิจารณากำหนดแนวทางการปฏิบัติเพื่อขับเคลื่อนบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ
โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG โมเดล)
สร้างความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ด้านการเกษตร

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG โมเดล) สร้างความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยใช้องค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญ เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนในมิติต่างๆ ประกอบด้วย ความมั่นคงทางการเกษตร ความมั่นคงทางอาหาร ความมั่นคงทางสาธารณสุข ความมั่นคงทางพลังงาน หลักประกันการมีงานทำ และความยั่งยืนของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โดยมีขอบเขตความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐ ดังนี้

๑. สนับสนุนนโยบายและการสร้างระบบนิเวศในการส่งเสริมการลงทุน การผลิต และการบริโภคผลิตภัณฑ์ BCG
๒. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และโครงสร้างพื้นฐานระบบ คุณภาพ
๓. การวิจัยพัฒนาและนวัตกรรม และถ่ายทอดเทคโนโลยี
๔. การพัฒนากำลังคน BCG ครอบคลุมเกษตรกร ผู้ประกอบการขนาดกลาง ขนาดย่อม และสตาร์ทอัพ

เพื่อให้มีกลไกและกระบวนการปฏิบัติตลอดจนกรอบแผนงานโครงการที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำหรับความร่วมมือดังกล่าวข้างต้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงแต่งตั้งคณะทำงานพิจารณากำหนดแนวทางการปฏิบัติเพื่อขับเคลื่อนบันทึกข้อตกลงความร่วมมือโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG โมเดล) สร้างความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ด้านการเกษตร โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ได้รับมอบหมาย	ประธานคณะทำงาน
๒. อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร	รองประธานคณะทำงาน
๓. อธิบดีกรมปศุสัตว์	คณะทำงาน
๔. อธิบดีกรมประมง	คณะทำงาน
๕. เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	คณะทำงาน
๖. ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร	คณะทำงาน
๗. ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ได้รับมอบหมาย	คณะทำงานและเลขานุการ
๘. ผู้อำนวยการกองพัฒนาเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ
๙. ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ
๑๐. ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	คณะทำงาน และผู้ช่วยเลขานุการ

หน้าที่และอำนาจ

๑. พิจารณากำหนดกลไกและกระบวนการสำคัญเพื่อขับเคลื่อนขอบเขตงานตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG โมเดล) สร้างความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ด้านการเกษตร

๒. พิจารณากำหนดกรอบแผนงานโครงการสำคัญเพื่อขับเคลื่อนขอบเขตงานตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือโครงการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG โมเดล) สร้างความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ด้านการเกษตร

๓. รายงานผลการดำเนินการตามข้อ ๑ และข้อ ๒ เสนอต่อปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

๔. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายอนันต์ สุวรรณรัตน์)
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำสั่งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model
ที่ ๓ /๒๕๖๔
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model
สาขาเกษตร

ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งที่ ๓๒๕/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ-เศรษฐกิจหมุนเวียน-เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy : BCG Model) และคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model โดยที่ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model สาขาเป้าหมาย ๑๐ สาขา นั้น

เพื่อให้การดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG รายสาขามีความสอดคล้อง เชื่อมโยง ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย และเป็นไปตามมติคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น จึงแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model สาขาเกษตร โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑ นายยุคล ลิ้มแหลมทอง	ประธานอนุกรรมการ
๑.๒ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
๑.๓ เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๔ เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	อนุกรรมการ
๑.๕ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร	อนุกรรมการ
๑.๖ ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	อนุกรรมการ
๑.๗ ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๘ ประธานกรรมการสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑.๙ ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑.๑๐ นายพีรเดช ทองอำไพ	อนุกรรมการ
๑.๑๑ นายสมพร อิศวิลานนท์	อนุกรรมการ
๑.๑๒ นายสมวงษ์ ตระกูลรุ่ง	อนุกรรมการ
๑.๑๓ นายธีรยุทธ ตูจันทา	อนุกรรมการและ เลขานุการ

๒. หน้าที่และอำนาจ

๒.๑ เสนอความเห็นด้านการพัฒนาสาขาเกษตรต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model

๒.๒ ติดตามผลการดำเนินงาน ศึกษา วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคด้านกฎหมาย กฎระเบียบ เพื่อนำไปพัฒนาเป็นนโยบาย กลไก กฎหมาย กฎ ระเบียบ และแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อการเร่งรัดให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

๒.๓ เชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาหารือเพื่อดำเนินการให้เกิดความเชื่อมโยงและเชื่อมประสานระหว่างหน่วยงานในจตุภาคี สนับสนุนให้เกิดการขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม

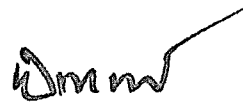
๒.๔ แต่งตั้งคณะทำงานหรือเจ้าหน้าที่เพื่อสนับสนุนการดำเนินการได้ตามความเหมาะสม

๒.๕ รายงานความก้าวหน้า และผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model

๒.๖ ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model มอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป โดยให้คณะอนุกรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี

สั่ง ณ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ประธานกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รับที่ ๓๓๒
วันที่ ๒๕ ธ.ค. ๒๕๖๓ ๐๕.๑๐

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โทร ๐ ๒๒๕๒ ๓๓๖๒ ภายใน ๒๕๓

ที่ กษ ๐๒๐๖.๐๘/ ๑๒๑

วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง สรุปประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตามที่ได้โปรดมอบหมายให้เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๐๐ น. ณ ห้องแถลงข่าว ชั้น ๑ อาคารพระจอมเกล้า สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์) เป็นประธานการประชุม พร้อมด้วยผู้แทนหน่วยงานและผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมการประชุม นั้น

ในการนี้ ได้จัดทำสรุปผลการประชุมคณะกรรมการฯ เรียบร้อยแล้ว สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ที่ประชุมรับทราบเรื่องเสนอเพื่อทราบ จำนวน ๓ เรื่อง ประกอบด้วย ๑) คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๒๕/๒๕๖๓ จำนวน ๒ คำสั่ง ได้แก่ ๑) คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ - เศรษฐกิจหมุนเวียน - เศรษฐกิจสีเขียว (Bio - Circular - Green Economy : BCG Model) โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมเป็นกรรมการ ๒) คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model โดยมี ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมเป็นกรรมการ และ ๓) ผลการดำเนินงานของภาครัฐและเอกชนที่รองรับการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG

๒. ที่ประชุมร่วมพิจารณาเรื่องเสนอเพื่อพิจารณา ดังนี้

๒.๑) ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘ จำนวน ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : สร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากรอัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : ยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน และ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : เสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ มีมติเห็นชอบในหลักการและมีข้อเสนอให้ฝ่ายเลขานุการรับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ประชุมไปปรับปรุงร่างยุทธศาสตร์ฯ ให้เข้มแข็ง ลึกซึ้ง ครอบคลุม รอบด้าน มากกว่านี้ โดยให้มีหลักการเชิงทฤษฎี และมีการกำหนดมาตรการกลไกต่างๆ ให้มากขึ้น

๒.๒) โครงการปฏิบัติการเร่งรัด (Quick Win Project) ที่สร้างผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : ยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ประกอบด้วย

๒.๒.๑) สาขาการเกษตร โครงการพัฒนาอาสาสมัครเกษตรกร (อกษ.) สาขานวัตกรรมเกษตรกร หน่วยงานร่วมดำเนินงาน : กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เกษตรกร และเอกชน

๒.๒.๒) สาขาอาหาร โครงการยกระดับอุตสาหกรรม หน่วยงานร่วมดำเนินงาน : กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เอกชน และเกษตรกร

๒.๒.๓) สาขาเศรษฐกิจหมุนเวียน จำนวน ๒ โครงการ ประกอบด้วย ๑) โครงการพัฒนาระบบ ประเมินปริมาณและติดตามขยะพลาสติกประเภทต่างๆ ในระดับพื้นที่ หน่วยงานร่วมดำเนินงาน : กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและเอกชน (PPP) กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวง เกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย กรุงเทพมหานคร เอกชน ชุมชน และองค์กรพัฒนาเอกชน-ประชาสังคม และ ๒) โครงการลดปริมาณขยะอาหารและลดความสูญเสียอาหาร จากกระบวนการต่างๆ หมุนเวียนเพื่อการใช้ประโยชน์ในชุมชน ท้องถิ่นและแหล่งท่องเที่ยว หน่วยงานร่วมดำเนินงาน : กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย สถาบัน โภชนาการ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เอกชน และชุมชน

ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ มีมติเห็นชอบในหลักการโครงการปฏิบัติการเร่งรัด (Quick Win Project) ที่สร้าง ผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และให้ฝ่ายเลขานุการรับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ประชุม ไปปรับปรุงให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

๒.๓) การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model สาขาเป้าหมาย จำนวน ๑๐ คณะ ๑๐ สาขา ประกอบด้วย คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model สาขาเกษตร สาขาอาหาร สาขายาและเวชภัณฑ์ สาขาเครื่องมือแพทย์ สาขาพลังงาน วัสดุ และเคมีชีวภาพ สาขาการท่องเที่ยวและ เศรษฐกิจสร้างสรรค์ สาขาเศรษฐกิจหมุนเวียน สาขาความหลากหลายทางชีวภาพ สาขานวัตกรรม และสาขากฎหมาย

โดยมีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๖ คณะ ๖ สาขา ดังนี้ ๑) สาขา เกษตร โดยมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือผู้แทน และเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร หรือผู้แทน ร่วมเป็นอนุกรรมการ ๒) สาขาอาหาร โดยมีเลขาธิการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ หรือผู้แทน ร่วมเป็นอนุกรรมการ ๓) สาขาการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือผู้แทน ร่วมเป็นอนุกรรมการ ๔) สาขาเศรษฐกิจหมุนเวียน โดยมีอธิบดีกรมวิชาการเกษตร หรือผู้แทน ร่วมเป็นอนุกรรมการ ๕) สาขาความหลากหลายทางชีวภาพ โดยมีอธิบดีกรมประมง หรือผู้แทน และอธิบดีกรมวิชาการเกษตร หรือผู้แทน ร่วมเป็นอนุกรรมการ และ ๖) สาขากฎหมาย โดยมีเลขาธิการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ หรือ ผู้แทน และอธิบดีกรมวิชาการเกษตร หรือผู้แทน ร่วมเป็นอนุกรรมการ

ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ มีมติเห็นชอบในหลักการและให้ฝ่ายเลขานุการปรับปรุงองค์ประกอบ คณะอนุกรรมการฯ ตามข้อเสนอแนะที่ประชุมไป ต่อไป

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

BCG Economy เป็นระบบเศรษฐกิจแห่งอนาคตที่สร้างโอกาสให้ภาคเกษตรสามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม และลดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของเกษตรกร ดังนั้น ควรมีการกำหนดค่านิยมและวิธีการปรับตัวของผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้ เข้าใจถึงโอกาสและการอยู่ร่วมอยู่รอดในระบบเศรษฐกิจดังกล่าว เพื่อกระทรวงต่างๆ นำไปพิจารณากำหนดเป็น แผนปฏิบัติการเชิงบูรณาการที่มุ่งเป้าตามนัยความหมายและวิธีการที่ถูกต้องเหมาะสม

การเตรียมความพร้อมภาคเกษตรให้สามารถสร้างโอกาสด้านอาชีพและรายได้จาก BCG Economy จึงเป็นสาระสำคัญที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะต้องออกแบบวิธีการปรับตัว (Adaptation) โดยการพัฒนาบทบาท ภารกิจ กระบวนการสำคัญ แผนงานโครงการและงานบริการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกษตรกรแต่ละระดับมีศักยภาพ ความรู้ และทักษะอย่างเพียงพอและทันต่อการเปลี่ยนแปลง เช่น การสร้างชุดองค์ความรู้และทักษะสมัยใหม่ การบริหาร ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสมัยใหม่และตลาดดิจิทัลเพื่อปรับเปลี่ยนผลิตภาพการผลิต การออกแบบวัสดุ และกระบวนการ ผลิตที่ลดหรือมีการหมุนเวียนการใช้ทรัพยากร อาหารและพลังงาน การบริหารการเงินการบัญชีตามมาตรฐาน การตรวจ รับรองมาตรฐานกระบวนการผลิตและมาตรฐานสินค้าที่เพิ่มเนื้อไม้ด้านชีวภาพและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

ดังนั้น จากข้อสรุปสาระสำคัญจากที่ประชุมและความเห็นข้างต้น จึงเห็นสมควรพิจารณามอบหมาย การรับผิดชอบภารกิจและกระบวนการสำคัญเพื่อร่วมบูรณาการขับเคลื่อนการพัฒนา ดังนี้

๑. มอบหมายผู้บริหารระดับสูง (รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) เพื่อกำกับ ติดตาม บริหาร ความเสี่ยง สอบทานประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบูรณาการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ BCG Model

๒. มอบหมายส่วนราชการระดับกรม เป็นหน่วยงานหลักเพื่อศึกษาระบบเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจ หมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว และออกแบบเสนอแนะชุดข้อมูล/องค์ความรู้เพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินใจเชิงนโยบาย ในการกำหนดแนวทางการปฏิบัติ ปรับปรุงแผนปฏิบัติการระดับกระทรวง พิจารณากลับกรองแผนงานโครงการและ คำขอตั้งงบประมาณ ที่สร้างภาคเกษตรให้มีความพร้อมและสร้างโอกาสจาก BCG Economy ได้ทันการณ์ รวมทั้ง ประสานการปฏิบัติ ช่วยกำกับ ติดตาม สอบทานประสิทธิภาพการบูรณาการขับเคลื่อนการพัฒนาฯ ร่วมกับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสังกัดในภาพรวมของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๓. มอบหมายส่วนราชการระดับกรมเป็นหน่วยงานหลักร่วมประสานการปฏิบัติเพื่อรับผิดชอบ ภารกิจขับเคลื่อนแผนงานโครงการ (Quick Win) รวมทั้งศึกษาวิเคราะห์และจัดทำรายละเอียดคำขอตั้งงบประมาณ (Full Proposal) ดังนี้

- ๓.๑ โครงการยกระดับความสามารถของอาสาสมัครเกษตร (อกษ.) เพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนไปสู่ ระบบเกษตรสมัยใหม่
- ๓.๒ โครงการยกระดับรายได้และความเป็นอยู่ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวเหนียวด้วยเกษตรสมัยใหม่ บนเส้นทางสายวัฒนธรรมลุ่มน้ำโขง (BCG-Naga Belt Road)
- ๓.๓ โครงการนำร่องเพื่อยกระดับอุตสาหกรรมอาหาร
- ๓.๔ โครงการจัดการขยะพลาสติกครบวงจร แยก รวบรวม จัดเก็บ หมุนเวียน ใช้ประโยชน์
- ๓.๕ โครงการขยะอาหารเหลือศูนย์

ทั้งนี้ เห็นควรให้หน่วยงานที่รับมอบหมายได้พิจารณาประชุมปรึกษาหารือเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ เป็นรูปธรรมร่วมกับฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)) และ รายงานผลการปฏิบัติเพื่อเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาก่อนที่จะมีการประชุม คณะกรรมการบริหารการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ - เศรษฐกิจหมุนเวียน - เศรษฐกิจสีเขียว (Bio - Circular - Green Economy ; BCG Model) ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

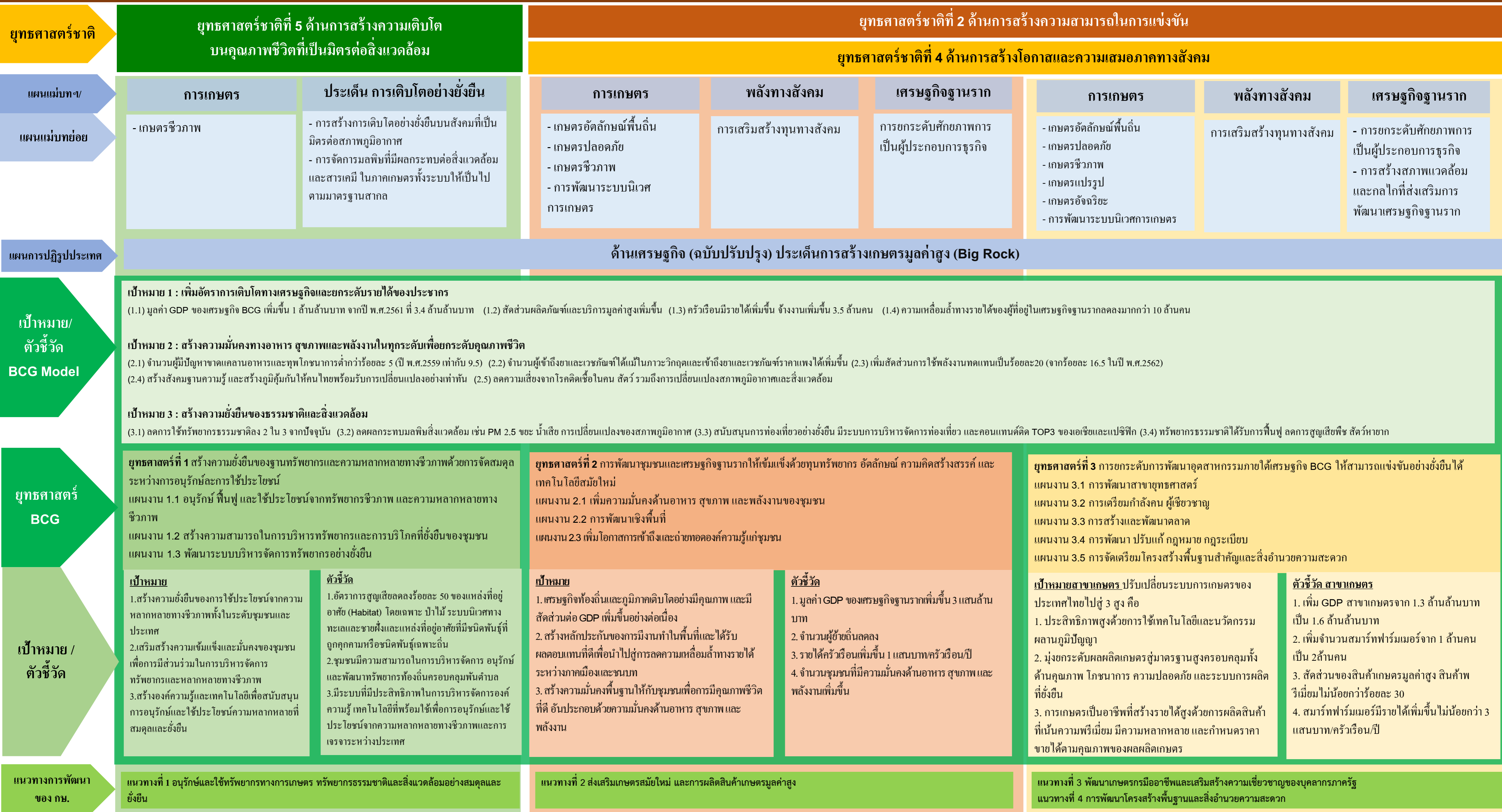
- จงพ.รช.ก. (ร.๖) ๖๖.๑
- จงพ.รช.ก. (ร.๖) ๖๖.๑๗.๖.๕
- จงพ.รช.ก. (ร.๖) ๖๖.๓.๑
- จงพ.รช.ก. (ร.๖) ๖๖.๓.๒
- จงพ.รช.ก. (ร.๖) ๖๖.๓.๓
- จงพ.รช.ก. (ร.๖) ๖๖.๓.๕

(นายพิรพันธ์ คอทอง)

ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รับที่ ๑๐๕๐๓๗
วันที่ ๒๕ ตุลาคม
เวลา ๑๕.๐๖

(นายทองเปลว กองจันทร์)
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

	ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
 Bio สร้างมูลค่า (Value Creation)	แนวทางที่ 2 ส่งเสริมเกษตรสมัยใหม่ และการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เกษตรอัจฉริยะ (SMART Farming) / เกษตรแม่นยำ (Precision Farming) <ul style="list-style-type: none"> วิเคราะห์สภาพดิน (Agrimap, การตรวจวิเคราะห์ดิน) การใช้พันธุศาสตร์ การเกษตรแม่นยำ (Precision Agriculture, IOT, การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน) เทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิต (เครื่องจักรกล, AIC, ผู้ให้บริการเกษตร) การรวมกลุ่ม (เกษตรแปลงใหญ่ กลุ่มเกษตรกร) บริหารจัดการฟาร์มเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ยกระดับคุณภาพ / การผลิต (Trust) <ul style="list-style-type: none"> มาตรฐานสินค้าเกษตร (การเตรียมความพร้อม กระบวนการตรวจรับรอง) มาตรฐานปัจจัยการผลิต (ปุ๋ย ยากำจัดศัตรูพืช โรคและแมลง) ระบบตรวจสอบย้อนกลับ (QR Trace on Cloud) สร้างเรื่องราว (Story) อัตลักษณ์ หรือจดทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ให้กับสินค้าเกษตร 	แนวทางที่ 2 ส่งเสริมเกษตรสมัยใหม่ และการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง แปรรูปขั้นต้น / ชั้นกลาง <ul style="list-style-type: none"> แปรรูปขั้นต้น : ผ่านกระบวนการแปรรูปอย่างง่าย ใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน โดยกลุ่มเกษตรกร สถาบันเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน อุตสาหกรรมขั้นต้น (เช่น โรงสีข้าว โรงสกัดน้ำมันปาล์ม โรงงานน้ำตาล) อุตสาหกรรมพลังงานทดแทน (เช่น โรงงานเอทานอล ไบโอดีเซล) หาทางเลือกใหม่ให้กับผลิตภัณฑ์ เช่น ผลิตภัณฑ์ที่ช่วยลดโลกร้อน สร้างแบรนด์หรือตราสินค้า ออกแบบบรรจุภัณฑ์สร้างสรรค์ โดยอาศัยเทคโนโลยีและแนวคิดสร้างสรรค์ 	แนวทางที่ 2 ส่งเสริมเกษตรสมัยใหม่ และการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง แปรรูปขั้นสูง / สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ <ul style="list-style-type: none"> แปรรูปขั้นสูง : ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมขั้นสูงในกระบวนการแปรรูป อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ อุตสาหกรรมยาและชีวเภสัชภัณฑ์ อุตสาหกรรมชีวภาพ (เช่น ไบโอฟอสฟอรัส ไบโอดีเซล) แนวทางที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก การตลาดเชิงรุก <ul style="list-style-type: none"> ประชาสัมพันธ์ : ส่งเสริมการบริโภค สร้างความเข้าใจในผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากทรัพยากรชีวภาพ <ul style="list-style-type: none"> จัดแสดงผลภัณฑ์เกษตรชีวภาพ เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย : การค้าปลีก ร้านสะดวกซื้อ โมเดิร์นเทรด ตลาดออนไลน์ (DGT Farm) ร้านอาหารรีเมียม การสร้างเชื่อมั่นให้กับสินค้าให้กับมาตรฐานสินค้าและบริการเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ และผลักดันตราสัญลักษณ์ Q และเกษตรอินทรีย์ของประเทศไทยให้เป็นที่ยอมรับ กฎระเบียบของประเทศคู่ค้า รวมถึงการสร้างความเท่าเทียมด้านกฎระเบียบ มาตรฐานและระบบการตรวจสอบรับรอง และการสร้างความร่วมมือทางการค้าสินค้าเกษตร
	 Circular ของเสีย/ขยะเป็น ศูนย์ (Zero Waste)	แนวทางที่ 1 อนุรักษ์และใช้ทรัพยากรทางการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน ใช้ประโยชน์เต็มประสิทธิภาพ <ul style="list-style-type: none"> ยุติการเผา นำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์ เช่น การทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยชีวภาพ นำไปจำหน่ายเป็นเชื้อเพลิงชีวมวล ฟาร์มที่มีระบบการนำกลับมาใช้ใหม่ เช่น การบำบัดน้ำเสีย (ปลูสัตว์ ประมง) เทคโนโลยี เก็บเกี่ยวที่ลดการสูญเสีย (Food loss) การรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายเกษตรกร เพื่อรวบรวมส่วนเหลือทางการเกษตร 	แนวทางที่ 2 ส่งเสริมเกษตรสมัยใหม่ และการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง แปรรูปวัสดุหรือของเหลือใช้ทางการเกษตรเป็นผลิตภัณฑ์ พลังงานชีวภาพ และอื่นๆ <ul style="list-style-type: none"> นำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม เช่น ภาชนะจากขานอ้อย/มันสำปะหลัง โรงไฟฟ้าชีวมวลและโรงไฟฟ้าชีวภาพ การบำบัดน้ำเสีย
 Green สมดุลและยั่งยืน (Balanced and Sustainability)	แนวทางที่ 1 อนุรักษ์และใช้ทรัพยากรทางการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน กระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม <ul style="list-style-type: none"> ลดกิจกรรมในกระบวนการผลิตที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจก และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตรผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรอินทรีย์ฯ) เทคโนโลยีการผลิตแบบคาร์บอนต่ำ สร้างความยั่งยืนบนฐานทรัพยากรชีวภาพ <ul style="list-style-type: none"> สำรวจและรวบรวมพันธุ์พืชดี พันธุ์สัตว์ดี จากแหล่งธรรมชาติในท้องถิ่น/ชุมชน อนุรักษ์ พันธุ์สิ่งแวดล้อมและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพอย่างสมดุล อนุรักษ์ พันธุ์ ดินและน้ำ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและเชิงนิเวศ กำหนดขนาดฟาร์มที่เหมาะสมกับชุมชนเพื่อสร้างความสมดุลทางธรรมชาติและตลาด 	แนวทางที่ 1 อนุรักษ์และใช้ทรัพยากรทางการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและเชิงนิเวศในชุมชน/ท้องถิ่น <ul style="list-style-type: none"> ทุ่งนา ทุ่งดอกไม้ ชุมชนประมงพื้นบ้าน ศูนย์เรียนรู้ Fisherman Village กระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม <ul style="list-style-type: none"> การใช้พลังงานสะอาดในกระบวนการผลิต การบำบัดน้ำเสียในภาคอุตสาหกรรม (โรงฆ่าสัตว์ โรงงานแปรรูป โรงงานอาหารสัตว์ ฯลฯ) ส่งเสริมการผลิต Bio Bank (ธนาคารทรัพยากรชีวภาพ) 	แนวทางที่ 2 ส่งเสริมเกษตรสมัยใหม่ และการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร / เชิงนวัตกรรมแบบครบวงจร <ul style="list-style-type: none"> เชื่อมโยงท่องเที่ยวเชิงเกษตรกับท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (กิน อยู่(พัก) ดู(งาน)) อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ แนวทางที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก การตลาดเชิงรุก <ul style="list-style-type: none"> สร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของความปลอดภัยของสินค้า/สร้างความเชื่อมั่น โดยประชาสัมพันธ์สินค้า และมาตรฐาน ส่งเสริมการบริโภคสินค้าปลอดภัย / สินค้าอินทรีย์ รวมทั้งเผยแพร่ความรู้ต่อชุมชน สังคม สร้างความมั่นใจและดึงดูดให้ผู้บริโภคหันมาบริโภคสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การพัฒนาตลาดเกษตรกรโดยตรง (Farmer-Directed Market) โดยเชื่อมโยงกับตลาดภายในพื้นที่ เช่น โรงพยาบาล โรงเรียน และตลาดท่องเที่ยวชุมชน
	ปัจจัยสนับสนุน	แนวทางที่ 3 พัฒนาเกษตรกรมืออาชีพและเสริมสร้างความเชี่ยวชาญของบุคลากรภาครัฐ <ol style="list-style-type: none"> คน สร้างและพัฒนา SMART Farmer และ SMART Officer ให้มีองค์ความรู้ด้านการผลิต BCG Model ผ่าน ศพก. และ ศูนย์ AIC แนวทางที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก <ol style="list-style-type: none"> โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ระบบชลประทาน แหล่งน้ำในไร่นา การจัดการที่ดินทำกิน ห้องปฏิบัติการ ระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพื่อลดต้นทุน ลดการสูญเสีย และเพิ่มมูลค่าในกระบวนการผลิต เทคโนโลยีและนวัตกรรม เช่น หุ่นยนต์ โดรน และระบบอัตโนมัติ เทคโนโลยีชีวภาพทางการเกษตร การเกษตรดิจิทัล การวิจัยและพัฒนา เช่น วิจัยและพัฒนาสายพันธุ์ตามความต้องการของตลาด คุณภาพมาตรฐาน เช่น GAP มาตรฐานอินทรีย์ ระบบตรวจสอบย้อนกลับ Big Data เช่น ข้อมูลการผลิต ความเหมาะสมของพื้นที่ปลูก แหล่งเงินทุน เช่น ธกส. กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ และสิทธิประโยชน์ทางภาษี เช่น การเพิ่มผลตอบแทนให้กับเกษตรกรและชุมชนที่ผลิตสินค้าเกษตรสีเขียว 	แนวทางที่ 3 พัฒนาเกษตรกรมืออาชีพและเสริมสร้างความเชี่ยวชาญของบุคลากรภาครัฐ <ol style="list-style-type: none"> คน สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการมืออาชีพ ให้มีองค์ความรู้ด้านการแปรรูปขั้นต้น-ชั้นกลาง การเป็นผู้ประกอบการ แนวทางที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก <ol style="list-style-type: none"> โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องปฏิบัติการแปรรูป ระบบโลจิสติกส์การเกษตร เช่น ระบบการขนส่งสินค้าอย่างรวดเร็วหลังการเก็บเกี่ยว การบริหารจัดการคลังสินค้า เทคโนโลยีและนวัตกรรม เช่น เทคโนโลยีการแปรรูป การผลิตเชื้อเพลิงชีวมวล การวิจัยและพัฒนา เช่น บรรจุภัณฑ์จากธรรมชาติ ผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ การพัฒนาสารเคลือบผิวสินค้าเพื่อยืดอายุ คุณภาพมาตรฐาน เช่น มาตรฐานการผลิต (GMP HACCP) และการส่งเสริมมาตรฐานโรงงานแปรรูป (GMP HACCP) Big Data เช่น ข้อมูลตลาด แหล่งเงินทุน เช่น ธกส. กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ และสิทธิประโยชน์ทางภาษี

เป้าหมาย
 - GDP ภาคเกษตรเติบโตอย่างสมดุลและมีเสถียรภาพ
 - รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้น
 - อนุรักษ์ พันธุ์ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน